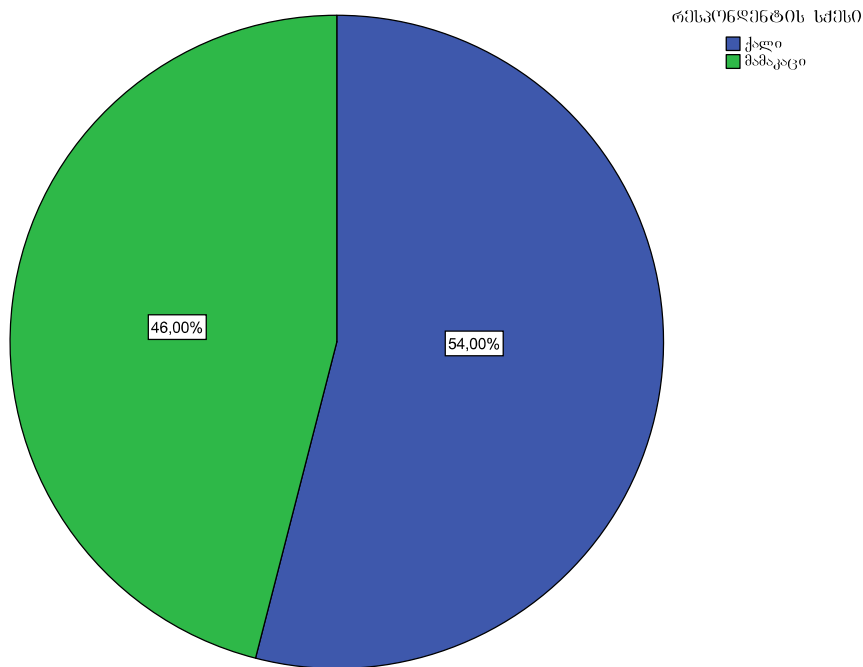

1. შესავალი

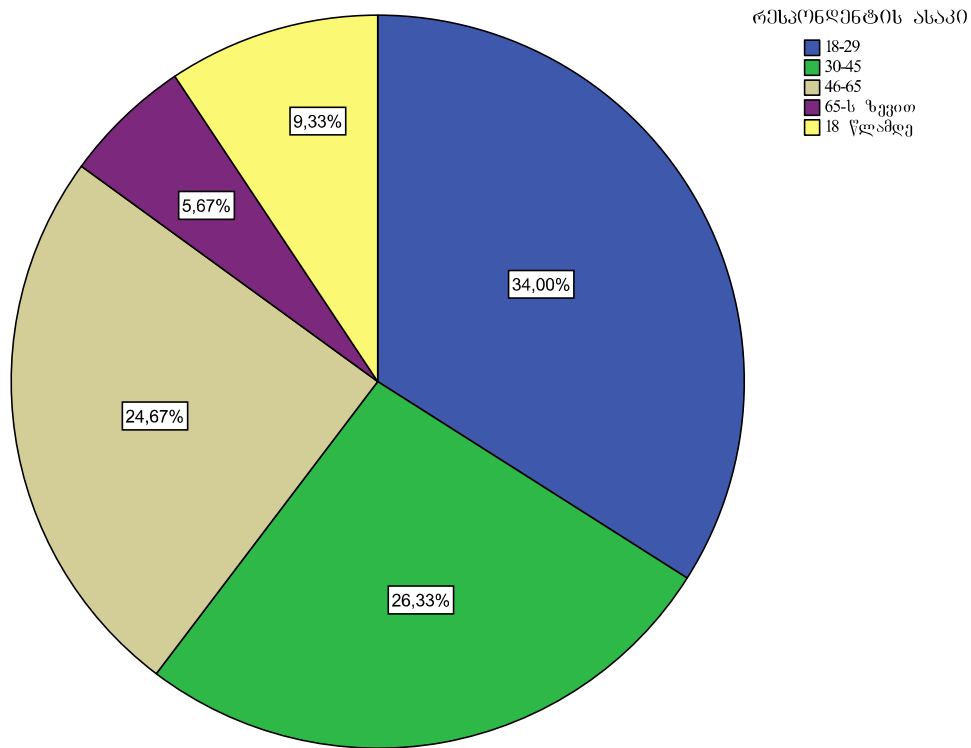
კვლევა განხორციელდა ლანჩხუთის საინფორმაციო ცენტრის პროექტის „თვითმმართველობის გარეშე დარჩენილი დაბაების ადვოკატირება განვითარებისთვის“ ფარგლებში, რომელიც დაფინანსებულია აღმოსავლეთ დასავლეთ მართვის ინსტიტუტის (EWMI) მიერ ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) სახსრებით, „საჯარო პოლიტიკის, ადვოკატირებისა და სამოდაბაო საზოგადოების განვითარება საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში (G-PAC). ამ კვლევაში გამოთქმული მოსაზრებები არ არის აუცილებელი ეთანხმებოდეს EWMI-ის და/ან USAID-ის მოსაზრებებს. აღნიშნული კვლევის მიზანია ხელი შეუწყოს დაბა ჩოხატაურის განვითარების საშუალო ვადიანი სტრატეგიული გეგმის შემუშავებას, რათა ამ გეგმაში მოხდეს ადგილობრივი მოსახლეობის აზრის მნიშვნელოვანი გათალისწინება.

2. დემოგრაფია

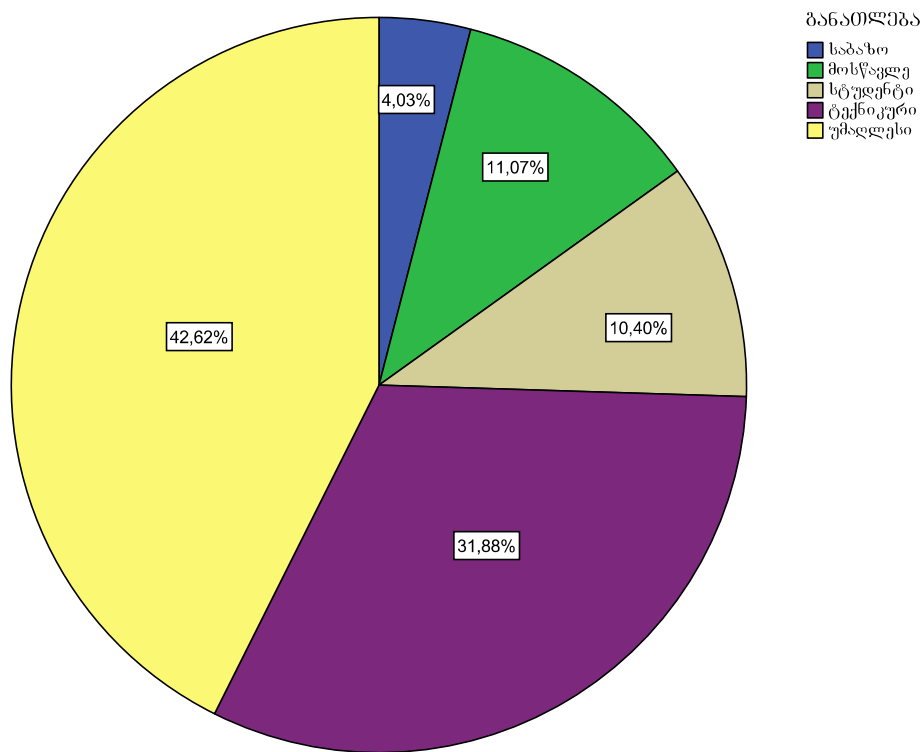
კვლევა ჩატარდა დაბა ჩოხატაურში. გამოკითხული იქნა სულ 250 რესპოდენტი. გამოკითხულების 46% მამაკაცია, 54% კი ქალი.

რაც შეეხება ასაკს, გამოკითხულების 34%- 18-დან 29 წლამდეა, 26,33% - 30-დან 46 წლამდე, 24,67%- 46 წლიდან 65 წლამდე, 5,67% - 65 წელს ზევით, 18 წლამდე რესპოდენტები არიან 9,33%.

რესპოდენტების 4% საბაზო განათლებითაა, 31,88% - ტექნიკური, ხოლო 42,62% - უმაღლესი განათლებით. სტუდენტი 10,4%, მოსწავლე - 11%.

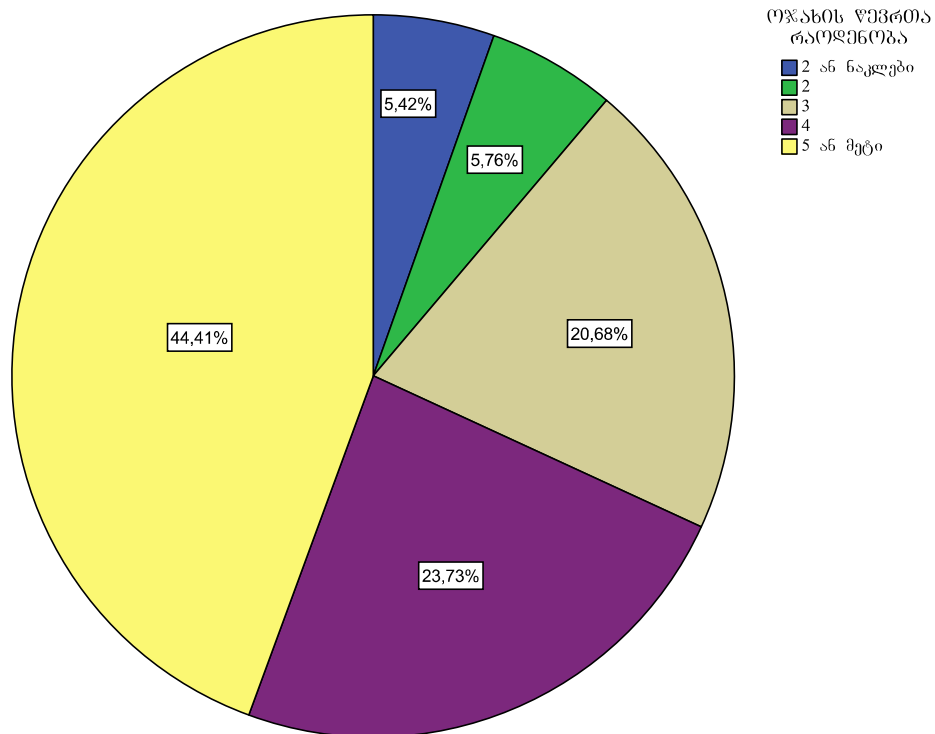

დასკვნა:

- გამოკითხულების ასაკობრივ მაჩვენებლებში პროცენტულად ტექნიკური და უმაღლესი განათლების მქონე პირები სჭარბობს, რა იმაზე მიუთითებს, რომ დაბაიდან კადრების გადინება ნაკლებად მოხდა.

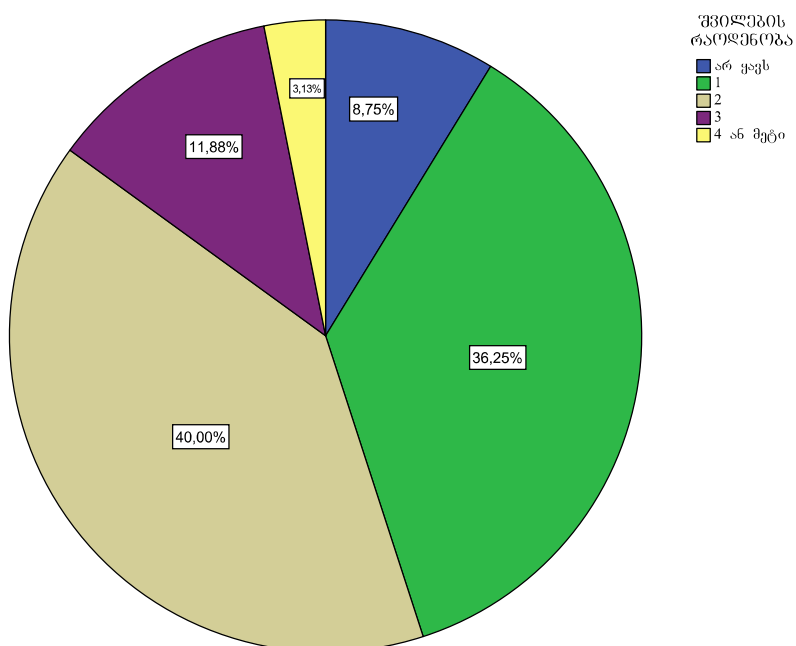
3. ოჯახი

რესპოდენტების 5,42%-ის ოჯახი 2 ან ნაკლები წევრისგან შედგება, ორისგან 5,76%, 3 წევრისგან შედგება ოჯახების 20,68%, 4 წევრისგან - 23,73% და 5 ან მეტი წევრისგან 44,41%.

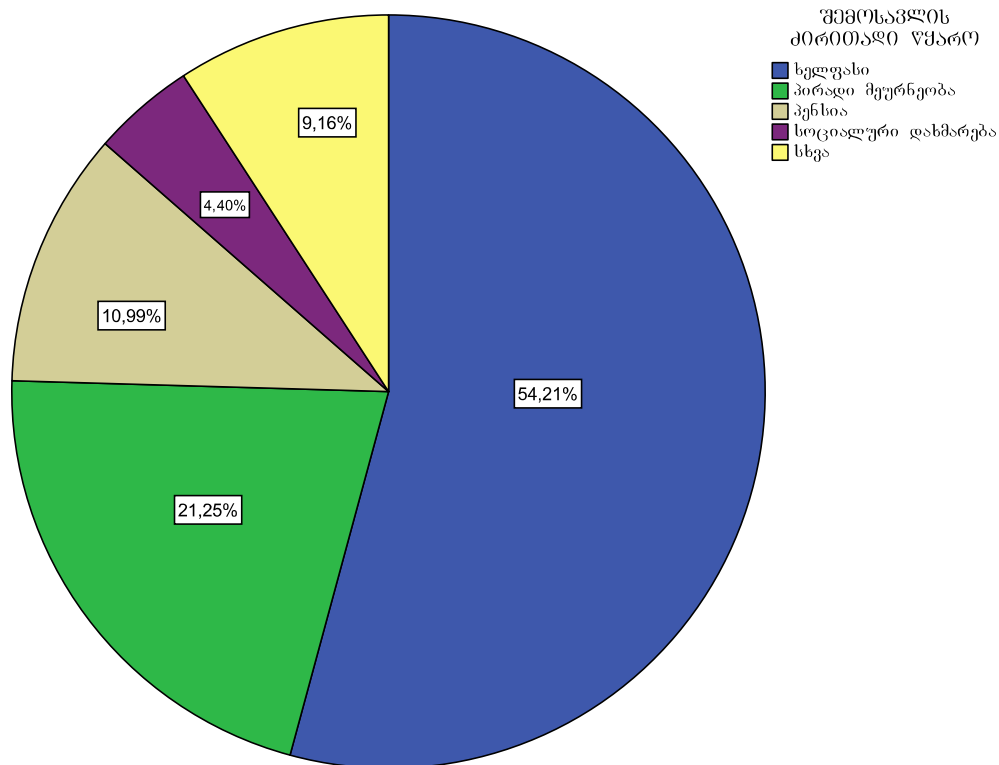

გამოკითხულთა 39% დაუოჯახებელია, 61% კი დაოჯახებული.

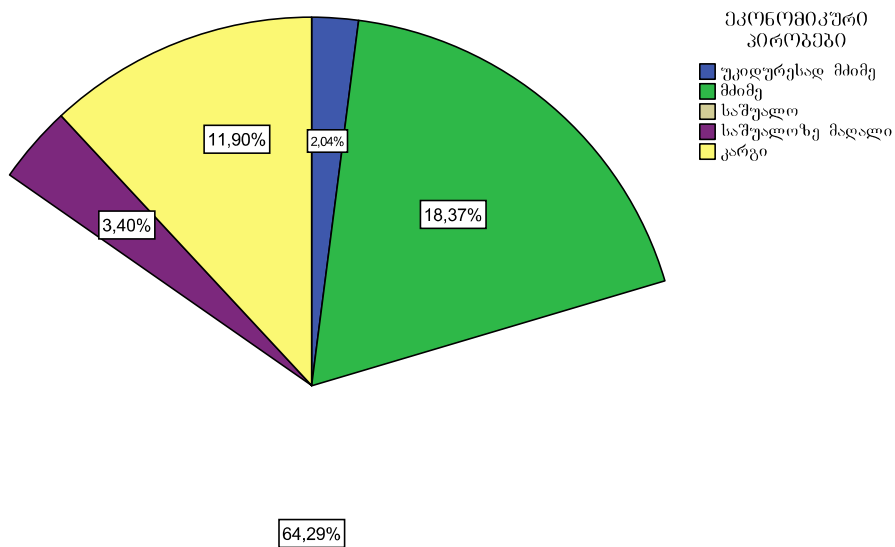
დაოჯახებული რესპოდენტებისაგან შვილი არ ყავს 8,75%-ს, 1 შვილი ყავს 36,25%-ს, 2- 40%-ს, 3- 11,88%-ს, ხოლო 4 ან მეტი 3,17%-ს.

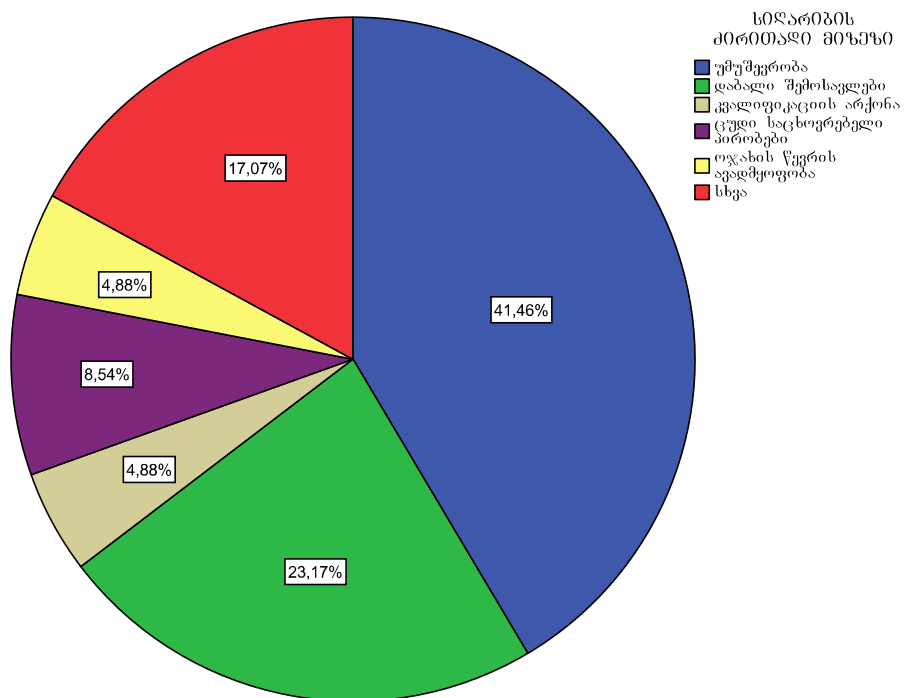
გამოკითხულთა 21,25% ოჯახის შემოსავლის ძირითად წყაროდ პირად მეურნეობას და 54,21% ხელფასს ასახელებს, პენსიას - 10,99%, 4,4%, სოციალურ დახმარებას და სხვას - 9,16%.

ოჯახის ეკონომიკური პრობემების შეფასებისას რესპოდენტებმა 64,29% შემთხვევაში აღნიშნეს, რომ მათი ეკონომიკური მდგომარეობა საშუალოა, 18,37% შემთხვევაში, მძიმე, 2,4% შემთხვევაში, კი უკიდურესად მძიმე. ასევე აღინიშნა 3,4%- საშუალოზე მაღალი ცხოვრების დონე და 11,9% კარგი.

სიღარიბის ძირითად მიზეზებად იმ რესპოდენტების მიერ, რომელთაც მძიმე და უკიდურესად მძიმე ეკონომიკური პირობები აქვთ, დასახელდა უმუშევრობა (41,46%), დაბალი შემოსავლები (23,17%), ოჯახის წევრის ავადმყოფობა (4,88%), ცუდი სახსოვრებელი პირობები (8,54%) და სხვა (17,07%)

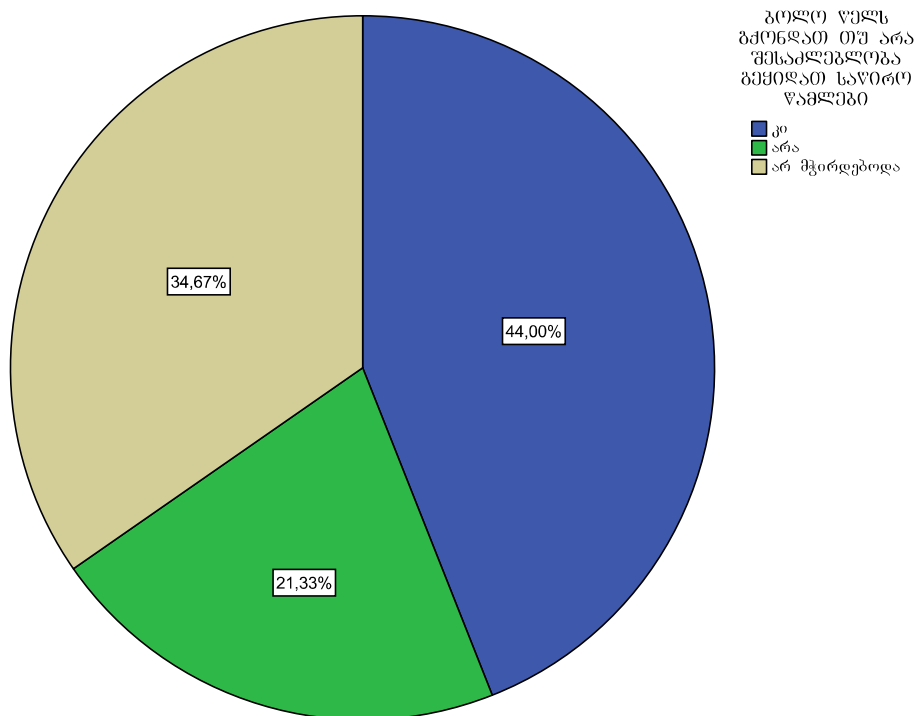
დასკვნები:

- ტერიტორიულ ერთეულში ძირითადად ტრადიციული, მრავალთაობიანი ოჯახებია.

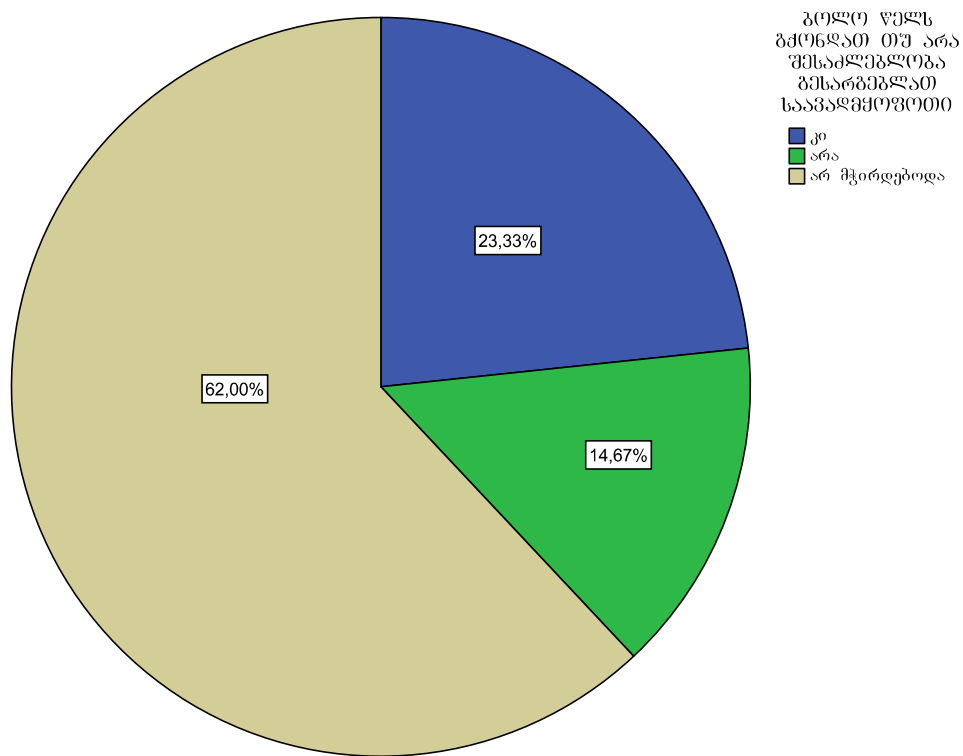
- დაოჯახებულების შვილების რაოდენობა 2-ან 3 -ს წარმოადგენს, რაც საშუალო ეროვნულის ფარგლებში ჯდება.
- დაოჯახებული 30 წლამდე ახალგაზრდებისგან 3-დან ორს შვილი არ ყავს, რაც მძიმე დემოგრაფიულ სურათს იძლევა.
- მოსახლეობის მთავარი შემოსავალი საკუთარი მეურნეობა და ასევე ხელფასია.
- მოსახლეობის ორ მესამედზე მეტი საშუალოდ ან უკეთესად ცხოვრობს, თუმცა დანარჩენი მოსახლეობა მძიმე ან უკიდურესად მძიმე პირობებშია.
- ოჯახების მძიმე ან უკიდურესად მძიმე ეკონომიკურ პირობები განპირობებულია ძალიან მაღალი უმუშევრობის დონით და მცირე შემოსავლებით.
- ოჯახების უდიდესი ნაწილისთვის წლების მანძილზე არ უმჯობესდება საცხოვრებელი პირობები არ მატულობს შემოსავლები.

4. ჯანმრთელობა

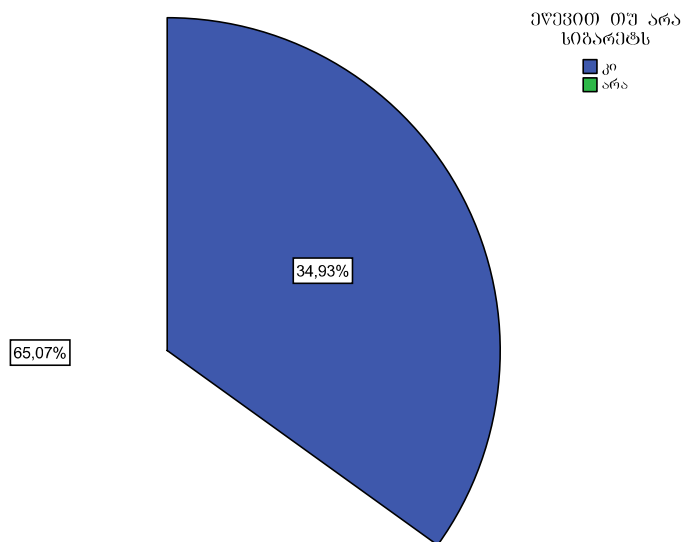
ბოლო წელს წამლების ყიდვის შესაძლებლობა ქონდა გამოკითხულთა 44%-ს, 34,67%-ს არ ჰქონდა და 21,33%-ს არა.

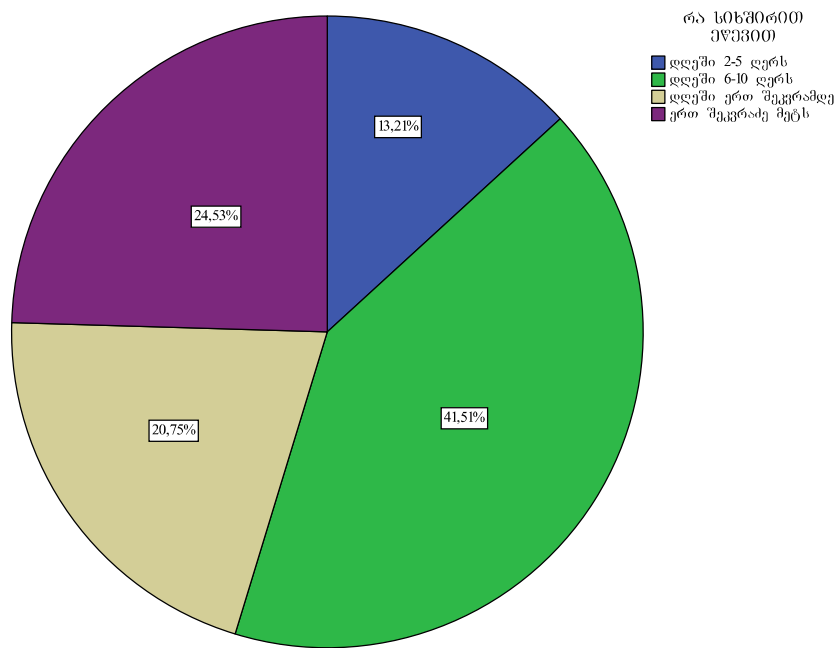
სააბადმყოფოთი სარგებლობა არ ჰქონდა 62%-ს, 23,33%-მა შეძლო სარგებლობა, 14,67%-მა ვერ შეძლო.

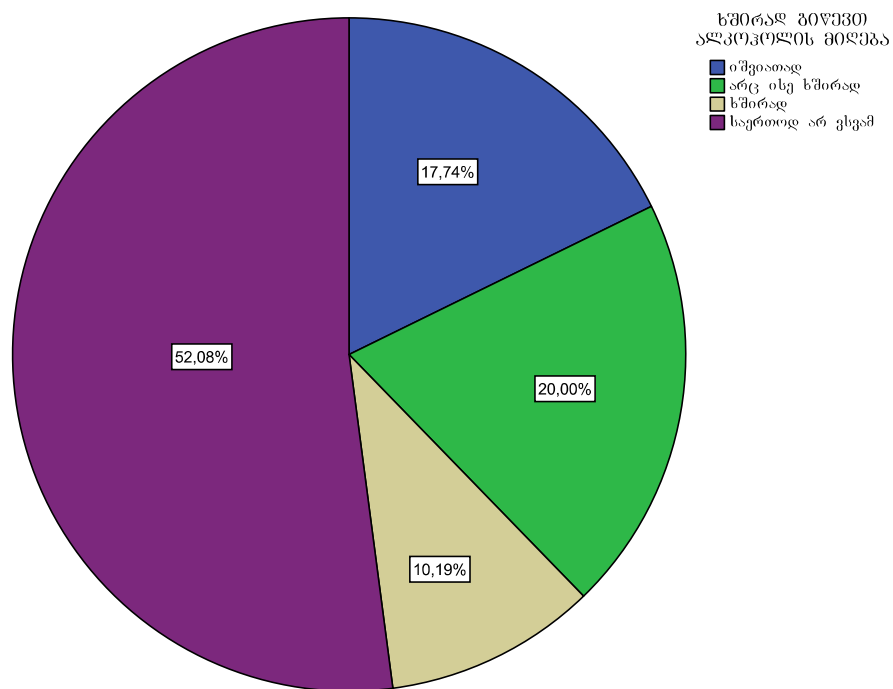
გამოკითხული რესპოდენტებიდან 34,93% ეწევა სიგარეტს, 65,07% არა.

ამასთან მწველთა 45% თითქმის 1 ჰეკტრამდე ან მეტს ეწევა დღეში.

გამოკითხულთაგან ალკოჰოლურ სასმელებს იშვიათად სვამს 17,74%. არც ისე ხშირად სვამს 20%, და ხშირად 10,19%. საერთოდ არ სვამს 52,08%.

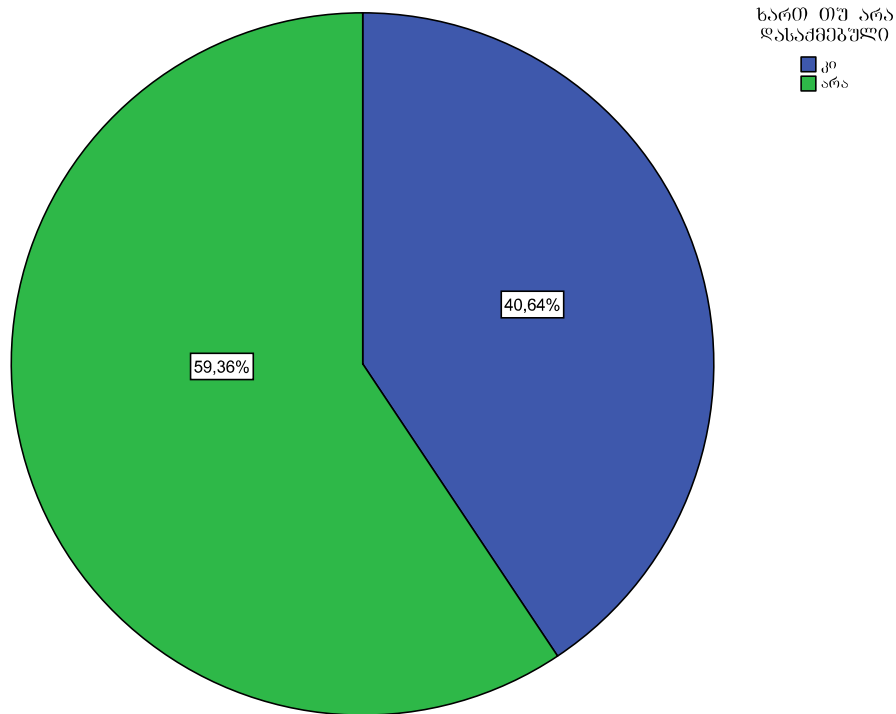
დასკვნები:

- სამედიცინო დაზღვევა ამ ეტაპზე ყველა მოწალაქეს აქვს, თუმცა ფინანსდება მხოლოდ გადაუდებელი დახმარება, ამიტომ ოჯახების დიდი რაოდენობა წამალს ვერ ყიდულობს. რა თქმა უნდა, ეს რაოდენობა შეიძლება გაიზარდოს იმათ ხარჯზე, ვისაც წამლები და მომსახურება არ ჰქირდებოდა, რადგან შემოსავლები მწირი აქვთ.
- ზრდასრული მოსახლეობის მეოთხედი ეწევა სიგარეტს.

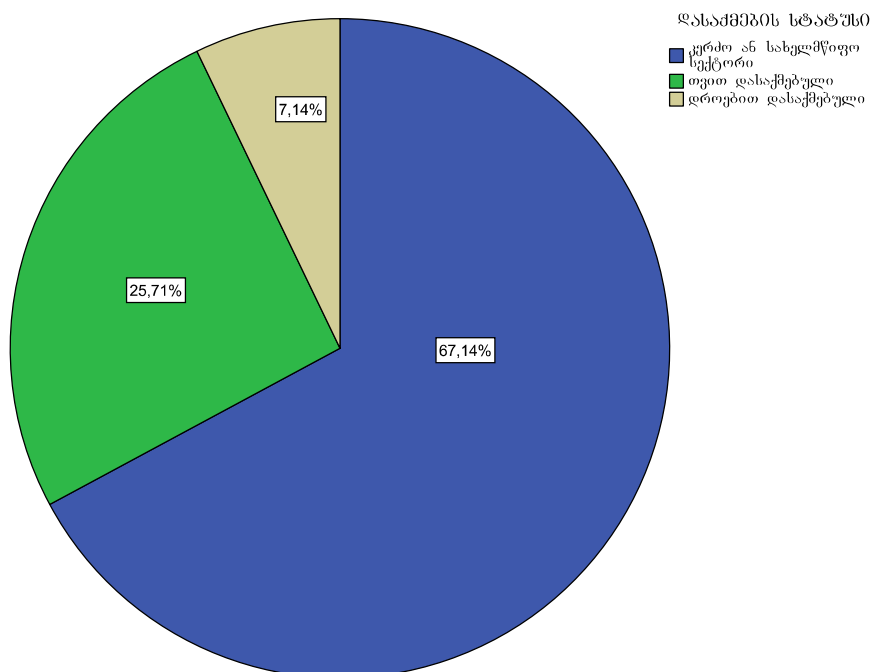
- ალკოჰოლის მოხმარების თვალსაზრისით დაბა ზომიერებით გამოირჩევა.

5. დასაქმება

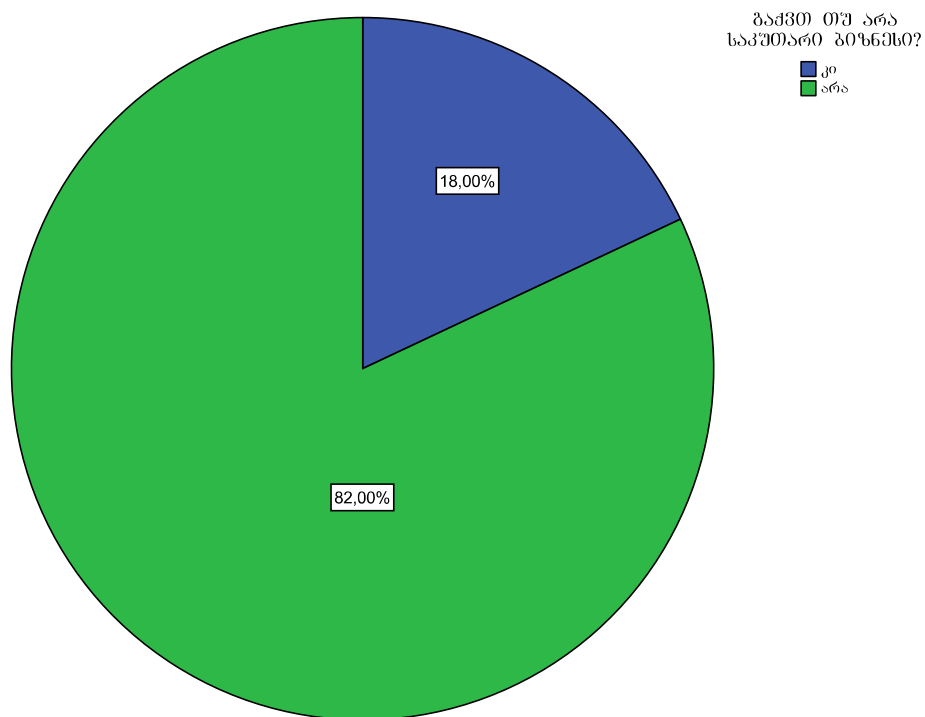
გამოკითხული რესპოდენტების მხოლოდ 40.64% თვლის თავს დასაქმებულად.

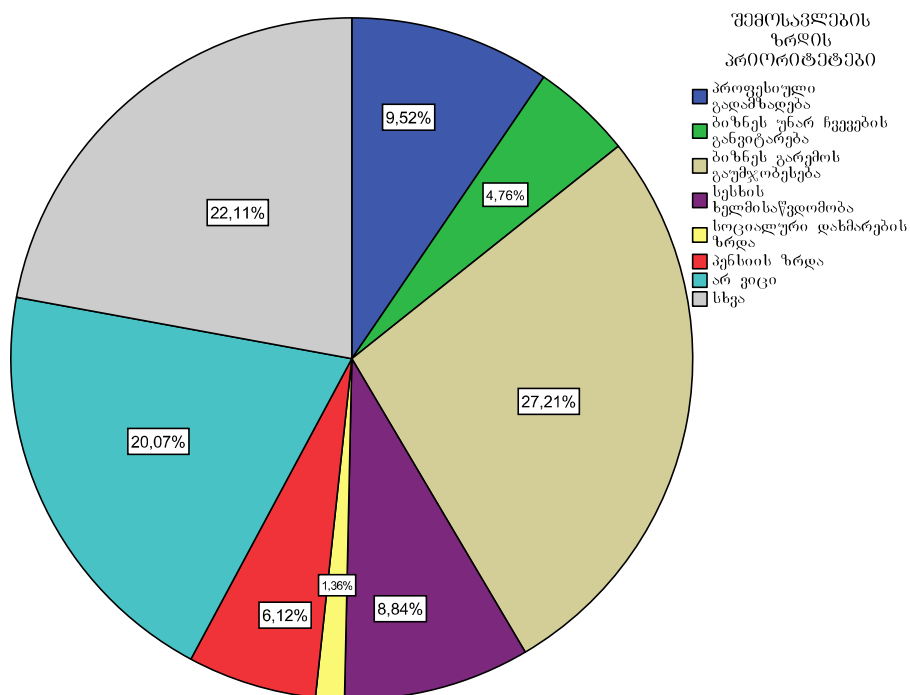
დასაქმებულთაგან 67,14% კერძო ან სახელმწიფო სექტორში მუშაობს, 25,71% თვითდასაქმებულია და 7,14% დროებითაა დასაქმებული.

საკუთარი ბიზნესი გამოკითხულთაგან 18%-ს აქვს.

ოჯახის შემოსავლების ზრდისთვის გამოკითხულებს შემდეგი პრიორიტეტები მიაჩნიათ მნიშვნელოვნად: პროფესიული გადამზადება 9,52%, სესხის ხელმისაწვდომობა - 8,84%, ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესება - 27,21%. არ იცის 20%-მა. დანარჩენი პრიორიტეტები შედარებით ნაკლები პროცენტითაა.

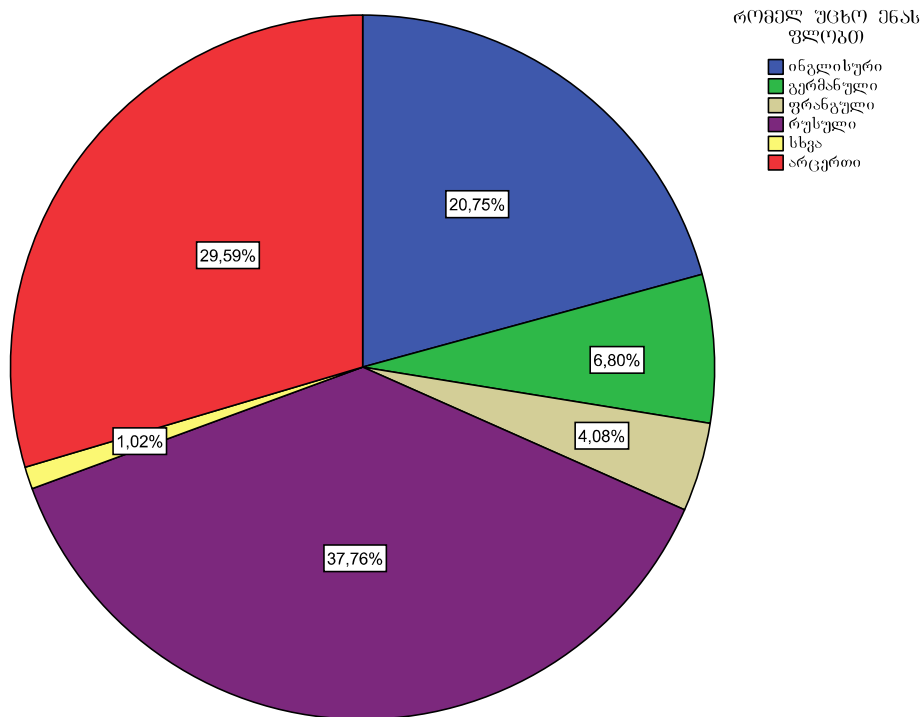
დასკვნები:

- დაბაში 10დან 5 რაღაცით დასქმებულია

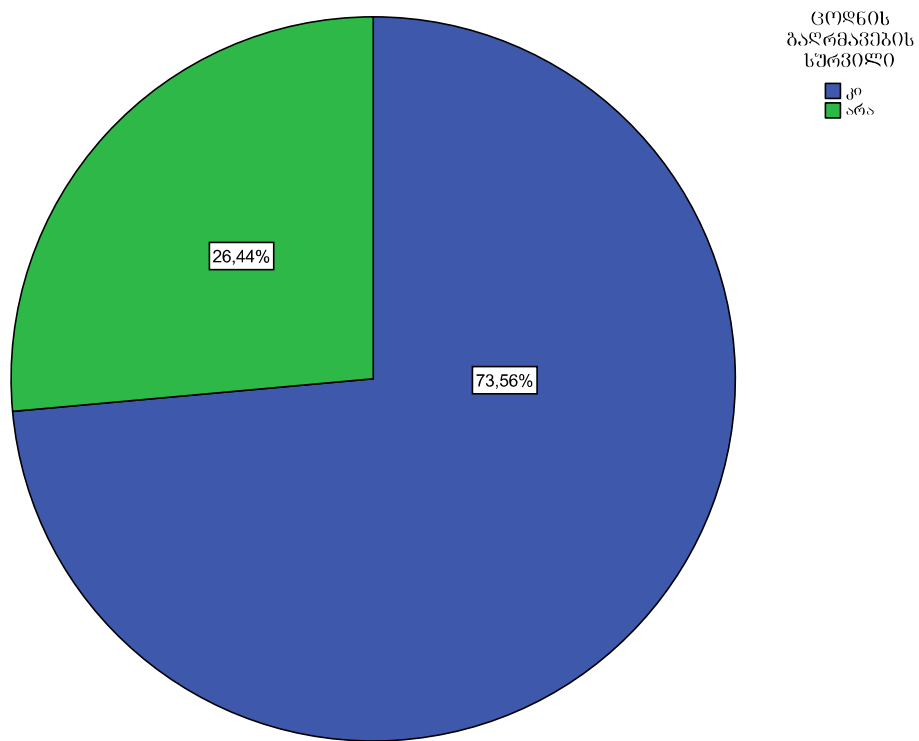
- დასაქმებულები ძირითადად სახელმწიფო სექტორში მუშაობენ (მუნიციპალური სამსახურები, სკოლა, საბავშვო ბაღი და ა.შ.), ასევე მაღაზიებსა და სხვა კომერციულ სტრუქტურებში, ადგილზე ძირითადად ოჯახებს საკუთარი მეურნეობის შემოსავლებით არჩენენ.
- თემაში მნიშვნელოვანი ბიზნესი ცოტაა სადაც შესაძლებელია დასაქმება, გამომდინარე აქედან მოსახლეობა თვლის, რომ ადგილზე ძნელია სამსახურის შოვა.
- დასაქმებისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია უმაღლესი და ტექნიკური განათლების ქონა, რადგან ძირითადად ამ განათლების მქონე ადამიანებია დასაქმებული.
- მოსახლეობა მზადაა გაიუმჯობესოს პროფესიული უნარ - ჩვევები და იქონიოს საკუთარი ბიზნესი ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესების შემთხვევაში.

6. განათლება

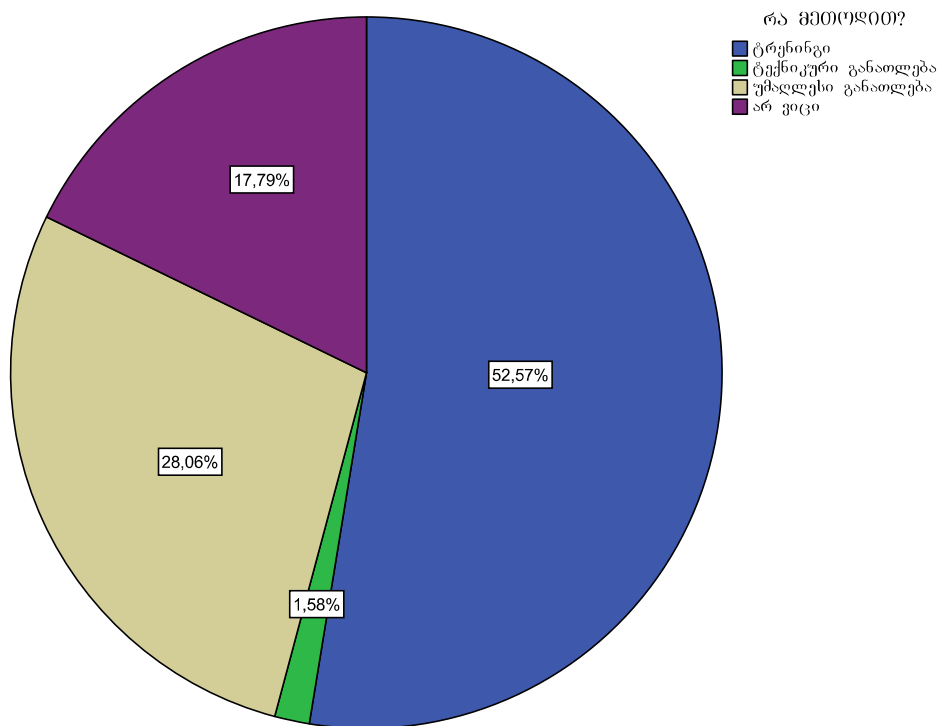
გამოკითხული რესპოდენტების 29,59% არცერთ უცხო ენას არ ფლობს, 37,76 % ფლობს რუსულს, 20,75% ინგლისურს, ნაკლები სხვას (11,5%).

დამატებითი ცოდნის მიღების სურვილი გააჩნია გამოკითხულთა 73,56%-ს.

იმთგან, ვისაც სურვილი აქვს მიიღოს დამატებითი ცოდნა 52,67% სურს გაიაროს ტრენინგ კურსები და 28,06%-ს უნდა მიიღოს გრძელვადიანი უმაღლესი განათლება, ნაწილს, 17,79%-ს ჯერ არ გადაუწყვეტია.

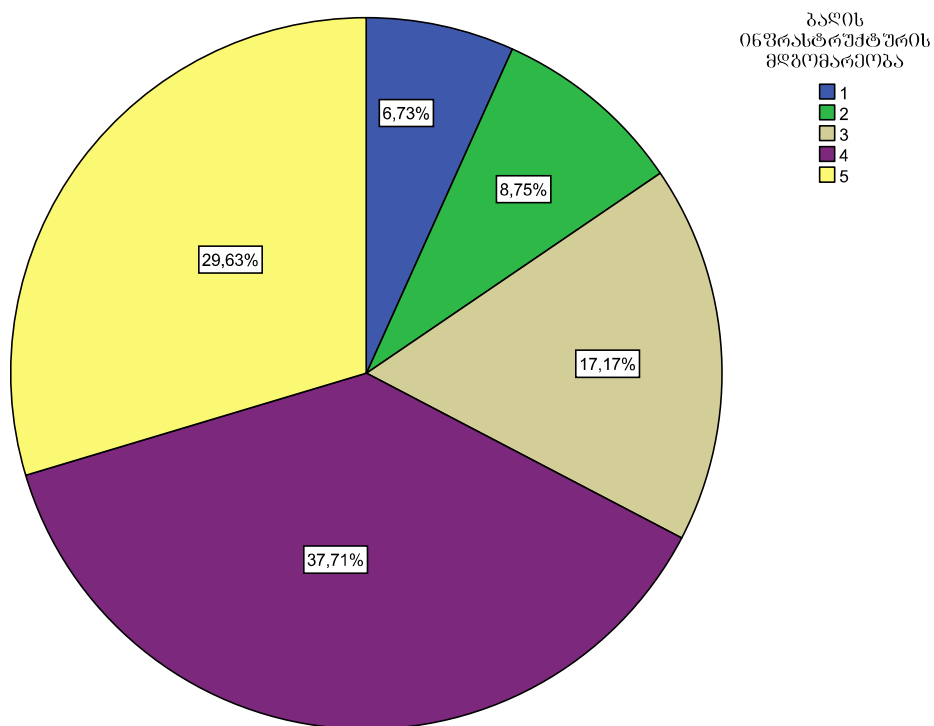

დასკვნები:

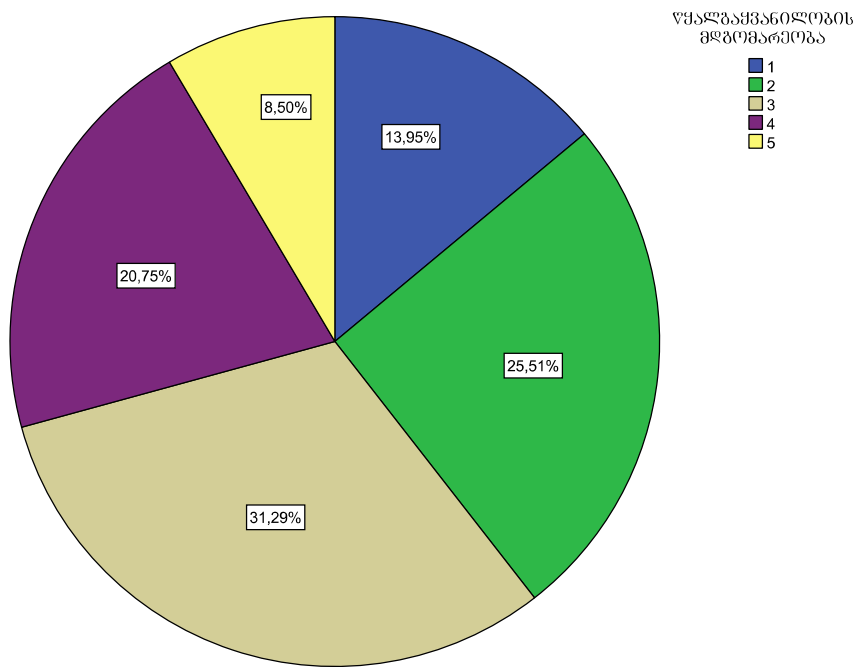
- უცხო ენის ცოდნის მაჩვენებელი აშკარად რუსულ ენისკენაა გადახრილი. რუსული ენის ცოდნას ძირითადად საშუალო ასაკის ხალხი ამჟღავნებს, თუმცა ყველა ასაკში იციან.
- ინგლისურად ლაპარაკობს უფრო ახალგაზრდა თაობა
- ბევრია ისეთი, ვინც არცერთი უცხო ენა არ იცის.
- მოსახლეობის დიდი ნაწილის სურვილია მიიღოს დამატებითი ცოდნა თანაც მოკლევადიანი გადამზადების მეთოდით.
- დასადგენია იმ ტრენინგ კურსების საჭიროება, რაც უნდა გაიაროს მოკლევადიანი სწავლების მსურველებმა.

7. თემა

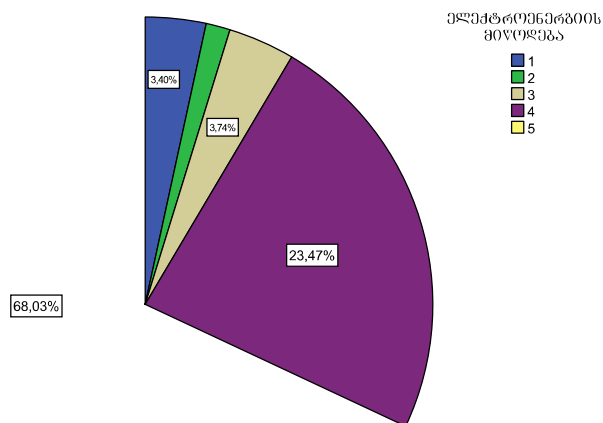
თემაში ბაგა-ბაღის მდგომარეობას განსხვავებულად აფასებენ. თვლიან რომ ბაღის ინფრასტრუქტურა შესაფასებელია ფრიადზე - 29,63%, კარგზე - 37,71%, საშუალოდ - 17,17%, ცუდად - 8,75% და ძალიან ცუდად - 6,73%.

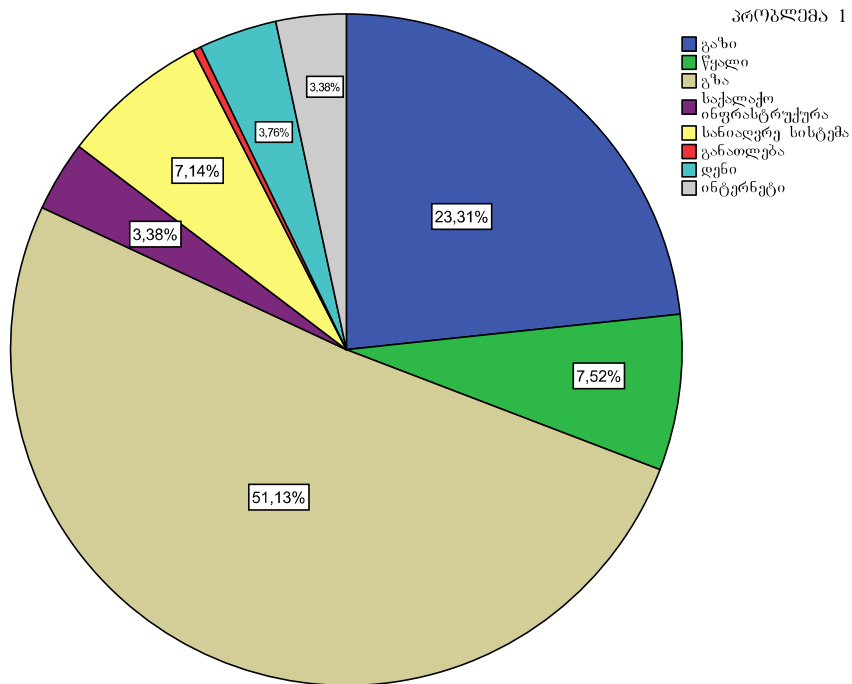
რაც შეეხება წყალგაყვანილობის ინფრასტრუქტურის შეფასებას, „5“-8,5%, „4“ – 20,75% , „3“ – 31,29%, „2“-25,51% და „1“ – 13,95%.

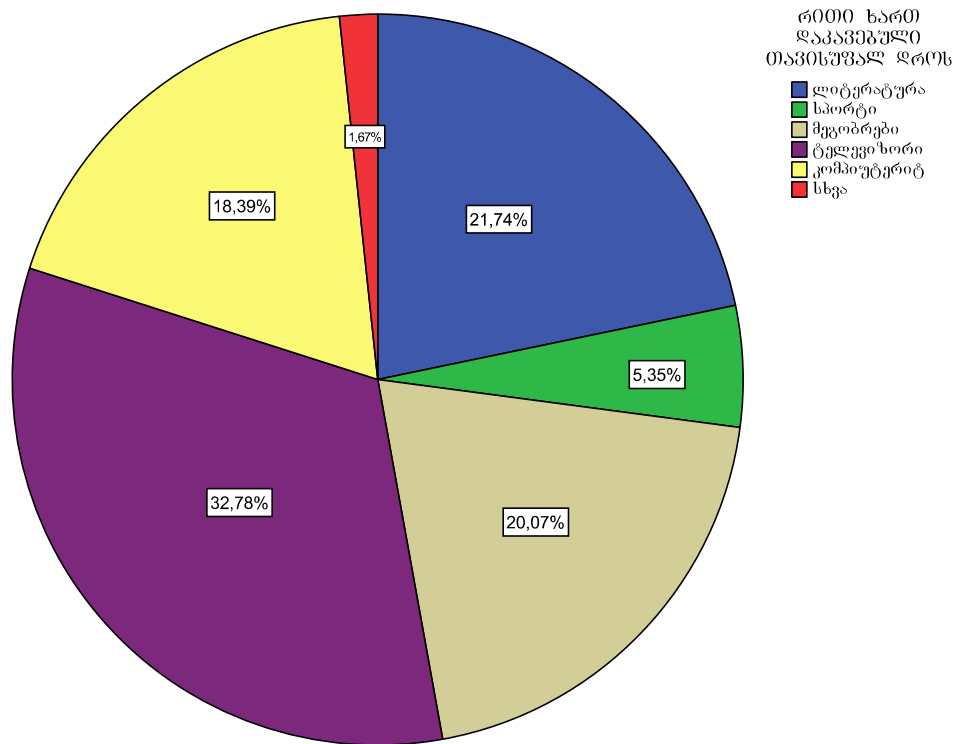
ელექტრო ენერგიის შეფასებისას ჩოხატაურში პრობლემა თითქმის არ ჩანს.

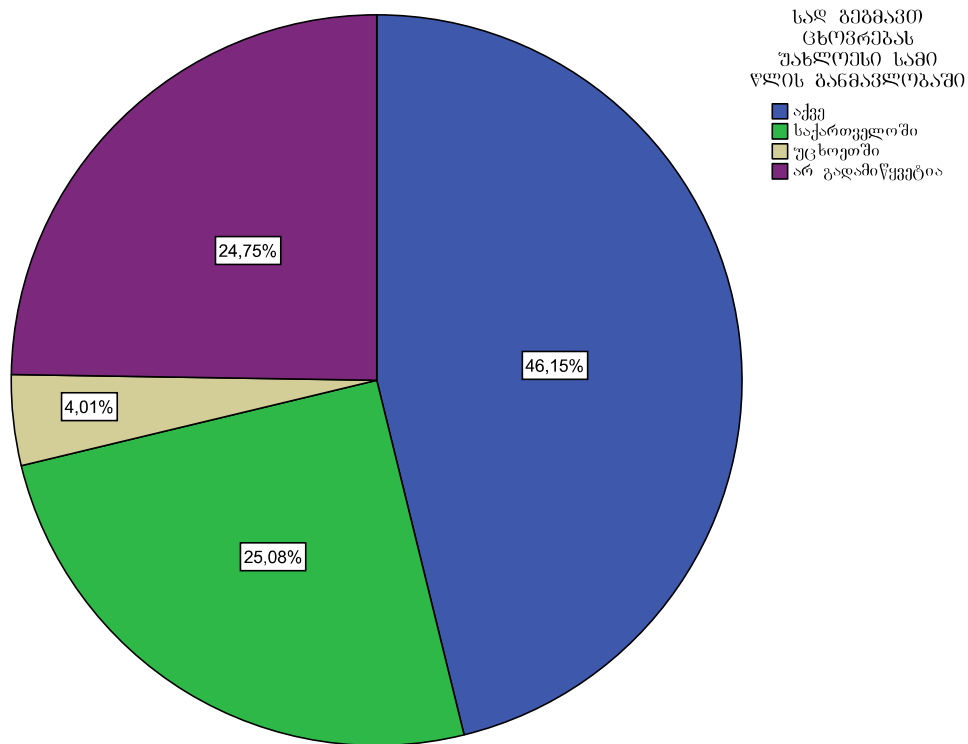
მთავარი ინფრასტრუქტურული პრობლემები ჩოხატაურისთვის არის წყალგაყვანილობის არქონა (7,52%), ბუნებრივი აირის არქონა (23,31%) და ამორტიზირებული შიდა გზები (51,13%), ასევე სანიაღვრე არხების ამორტიზირებულობა - 7,14%.

თავისუფალ დროს მოსახლეობის შედარებით დიდი ნაწილი ტელევიზორს უცქერს (32,78%), კომპიუტერთაა დაკავებული 18,39%, 20,07% მეგობრებთან ერთობა, 21,74% ლიტერატურით.

გამოკითხულთა უდიდესი ნაწილი (46,15%) მომავალ 3 წელიწადს დაბიდან საცხოვრებლად სხვაგან დაგასვლას არ აპირებს. 25,08% აპირებს სხვაგან საქართველოში ცხოვრებას. მხოლოდ 4% უცხოეთსი გეგმავს გამგზავრებას, 24,75%-ს არ გადაუწყვეტია.

გამოკითხულთა 90% აპირებს მონაწილეობა მიიღოს თემში განხორციელებულ საქმიანობაში.

დასკვნები:

- საბავშვო ბაღის ინფრასტრუქტურა დაბის ბაღებში დამაკმაყოფილებელია.
- კლუბი და ბიბლიოთეკა საშუალოზე უკეთესად ფუნქციონირებს
- თემში არის წყალგაყვანილობა გარდა რამოდენიმე მცირე უბნისა.
- შიდა გზები ძირითადად ამორტიზირებულია, და რეაბილიტაციას საჭიროებს.
- ელექტრო ენერგიის მიწოდებით მოსახლეობა ძალიან კმაყოფილია.
- ინფრასტრუქტურის თვალაზრისით ჩოხატაურის მოსახლეობა ითხოვს შიდა გზების რეაბილიტაციას, ბუნებრივი აირის შეყვანას, გაზიფიცირებას
- მოსახლეობა თავისუფალ დროს ძირითადად ტელევიზორთან, მეგობრებთან ან ინტერნეტთან ატარებს
- მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი არ აპირებს უახლოეს მომავალში დაბის დატოვებას, თუმცა თითქმის მეოთხედს ჯერ არ გადაუწყვეტია დარჩება თუ არა.
- მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი ასევე მზადაა მონაწილეობა მიიღოს თემში განხორციელებული პროექტების საქმიანობაში.